

Mirno kakor zasnežena pokrajina se ravnice vesolja razprostirajo v neskončnost.

Nežne barve meglic kakor primrznjene lebdijo v ozadju, posutem z ledenimi kristalčki (kopicami).



Tišina neskončnega prostora (posneto s teleskopom GoChile)

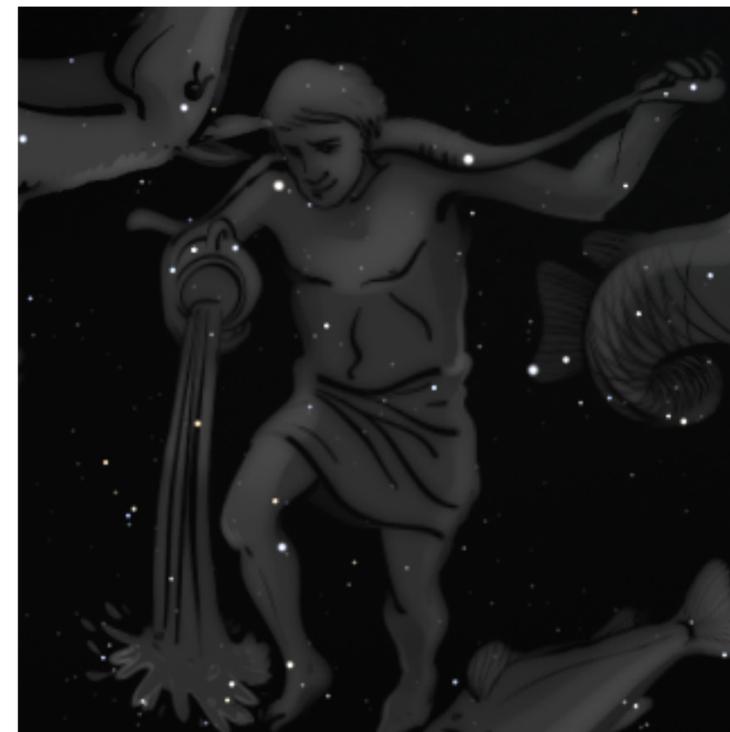
In vsakdo, ki se ob toplini domačega ognjišča ozira v nočno nebo, sluti hlad, ki veje iz tega z drobnimi plamenčki posejanega temnega prostranstva, ujetega v brezčasnosti. Če pa kakšno oko s precej domišljije opazuje obok nad nami, lahko ob reki iz nebesnega Rima ugleda podrtijo, ki že od nekdanj, odkar človeštvo obstaja, stoji tam, večno enaka. Lovci in nabiralci so začeli naseljevati svet, ko je bila podrtija že tu na videz prav tako razsuta kot je zdaj, stala je, ko so rimski legionarji preganjali še svobodna ljudstva ter ko so Inki začeli ustvarjati svoj imperij, stala pa bo, še bolj nagnjena kot poprej, tudi takrat, ko na Zemlji že davno ne bo nobenega človeka več. In tam, pred to podrtijo, zgrbljeno sedi *starec*, star najmanj toliko kolikor stavba za njim, verjetno pa je čas njegovega rojstva bližje času rojstva vesolja samega. Sedi tam sredi vesolja ter puha dim v nebo. Včasih se vzravna, odloži pipo, malce prestopi, nato pa spet nadaljuje z svojim prejšnjim opraviлом, in kakor že tisočletja, ah kaj tisočletja, kakor že milijarde let, zre nekam proti obzorju ter prisluškuje miru, v katerem se utaplja vesoljstvo.



Na levi je prizor nočnega neba (ozvezdje Starec), kakor so si ga stoletja nazaj predstavljali pripadniki južnoameriškega plemena Tunj

Mrtva tišina vlada v tem svetu, kadar se vanj ozirajo brezizrazni obrazi. Toda kakor prvi jutranji žarki pogrejejo premrzlo pokrajino, tako zaživijo tudi te zvezdnate prerije, kadar jih ugleda oko otroka, polnega domišljije in čistega veselja.

Takrat pokrajina prav zaživi in se začne taliti. Nebesni otroci se v igri podijo po travnikih, ženske ob potokih perejo perilo, dekleta smeje nabirajo megličasto cvetje ter zadnje ledene kristalčke, ki se še niso stopili ob toplini novega življenja. Tam čisto na jugu pa se, kakor že tisočletja vsak dan znova, začjenja odvijati silovita bitka, ki so jo grški zvezdoslovci ujeli ravno v najbolj napetem trenutku. *Starec* pa še vedno sedi pred svojim že davno razsutim domom in puha dim v nebo.



Že od nekdanj vse poteka po istih tirih, tako da so že nebeščani sami dobili občutek večnosti trenutnega časa ter misel, da nikoli ni moglo biti drugače. Le redki so, ki se še spomnijo drugih časov. *Devica* že dolgo z otožnostjo na obrazu strmi proti jugu, ki je kakor razsekan na dva dela, nastrojena drug proti drugemu. Ostali, katerih spomin bi še lahko segel dovolj daleč v preteklost do drugačnih časov, zaradi napetosti in razprtij, ki so se dogajale med njimi, sprememb še opazili niso. Le *starec* se med puhanjem dima še kdaj spomni na babičino zgodbo o v pravljичne besede zavitem gromozanskem trušču, v katerem je iz nič nastalo nekaj, ko se je začel čas, začelo veselje.



*Ena izmed tistih zamrznjenih rož, ki so jo tiste mušice na Zemlji poimenovali
Tarantela (posneto z GoChile teleskopom)*

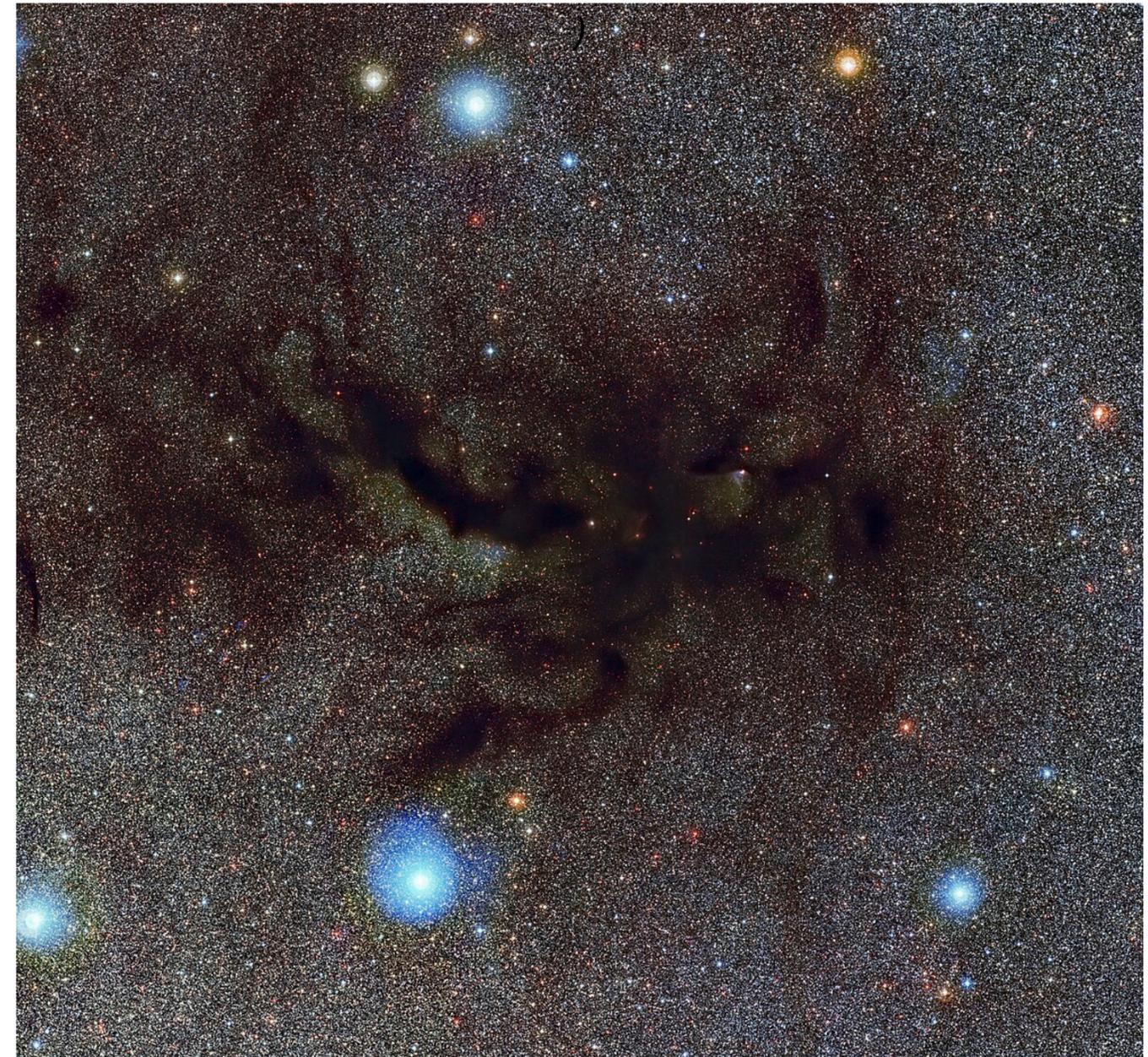
Ko pa se na nebu prikaže *Mesec*, otroci prenehajo z igro ter se molče posedejo okrog podrtije. Vsi skupaj sprva tiho, kakor zemljani gledamo zvezdne utrinke, prisluškujejo daljnim supernovam ter napeto opazujejo *starca*. Ta še naprej mirno sedi in puha dim. Čez čas pa, ko so zadnji zamudniki že zdavnaj pritekli čez vesoljske poljane, odloži pipo, puhne še zadnji dim tja nekam proti robu vidnega vesolja, ter počasi začne pripovedovati.



»Vidite ta dim, kako se vztrajno prebija in plava naprej, čeprav niti ne ve kam mora priti. Tako svobodno je bilo nekdam tudi življenje vseh nas. Kakor vi otroci smo vsi tekali po razprostranih travnikih, ne vedoč kaj nam je namenjeno, pa vendar smo do tega vedno prišli. Glejte dim; počasi se razprostira ter postaja čedalje večji, a redči se in je tudi čedalje manj opazen. Tako je sčasoma postalo tudi s srečo nebeščanov. Čedalje več so je želeli, čedalje več so načrtovali, vsi so vedeli, kaj želijo, kam gredo in kaj potrebujejo za srečo, vse to pa so tudi sebično zahtevali. A več kot so o sreči govorili, manj so je v resnici imeli, kakor dim se je razkadila in začela izginjati. Zdaj jo znate med igro poiskati le še vi ter tisti, ki jih tam doli na Zemlji zapirajo v norišnice, preostali pa za kaj tako malenkostnega seveda ne morejo najti časa, ko pa se morajo ukvarjati s tako pomembnimi in za obstoj sveta očitno ključnimi zadevami, kot so vojne, kupi na videz nadvse potrebne krame in seveda papirji, vseh vrst papirji, na katerih temelji izmišljena podoba o vesoljstvu, kateri vsi tako goreče verjamejo. Ob tako pomembnem delu se seveda ne morejo ukvarjati še z lastno srečo, ki je pa vendarle nekje na tihem gonilo vseh njihovih sebičnih želj.«

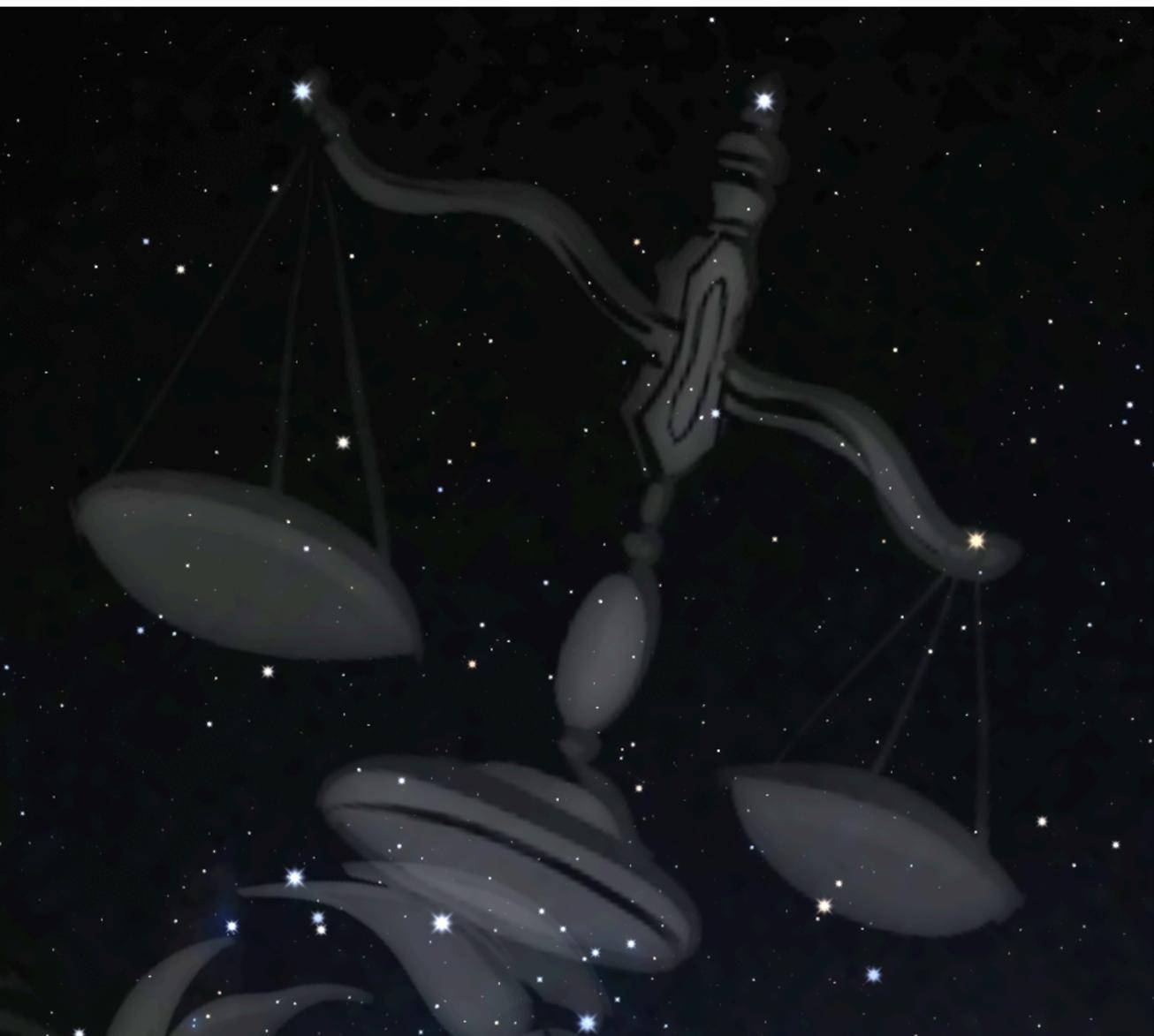
Pipa se spet znajde v njegovih nagubanih rokah, in že puhne dim med meglice in kopice. Oči vseh so pričakujoče prilepljene na njegova usta, pozorno spremljajoč njegove poteze ter čakajoč nadaljne besede. *Starec* otrese pepel, se nagne naprej in puhne v nebo. Pri tem se mu iz glave usiplje srebren zvezdni prah.

Pipa, iz katere starec puha dim (vir: wikipedia Pipe Nebula)



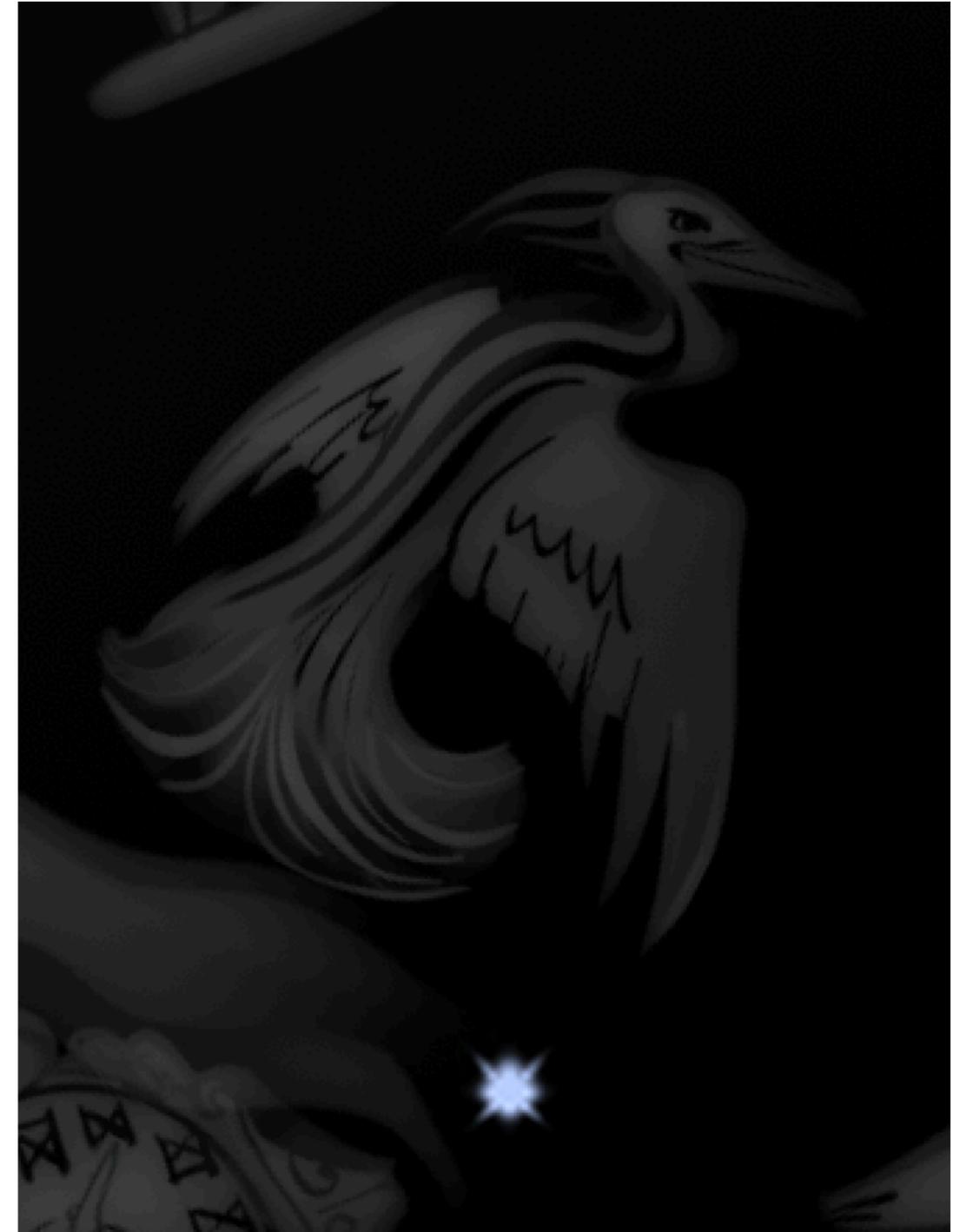
»Nebeščani so šele začeli odkrivati mikavne pasti pojma imeti, ko je nek dogodek prebudil njihovo pozornost ter kasneje popolnoma spremenil njihovo mišljenje. Tistega dne so se še vsi skupaj složno družili pod drevesi, nato pa odšli vsak na svoj del neba. Ko je padel zvezdni mrak, pa se ob potoku kar ni hotelo stemniti. *Devica*, ki je bila v bližini, je nenadoma opazila zlate lase, ki so z svojim sijajem pregnali vsako temo. Ko je pogledala natančneje, je presenečena ugotovila, da ima pred seboj otroka, zlatega otroka! Bil je čisto majhen in okrogel, tako majhen, da si nebeščani niso mogli niti misliti, da je sploh mogoče biti, pa vendar je s svojo zlato poltjo sijal močnejše kot katerakoli zvezda na nebu. Njegove velike modre oči so dajale videz, kakor da si se zazrl v modrino čistega gorskega potoka, s svojim toplim nasmehom pa je pregnal kakršnokoli skrb iz srca. Vsa srečna ga je odnesla domov. Naslednjega jutra je vse vesoljstvo prebudil vesel smeh ter topli svetli žarki, ki so previdno kukali izza meglic. Vse je hitelo k *Devici*, vsi so ga hoteli videti, se z njim igrati, ga imeti. Kmalu je mali deček, tako droben, da se nihče ni mogel načuditi njegovi majhnosti, s svojimi modrimi očmi ter zlatim obrazom prevzel vsa srca ter zgladil kakršnekoli zametke sporov, ki so se že bili pojavili med takratnimi nebeščani. Občudujoč njegovo zlato lice so ga skupaj poimenovali *Sonce*, ter se odločili, da ga bodo v skupnosti tudi vzgajali. Ker ga je našla *Devica*, je bila za njegovo prvo skrbnico določena ona, brez večji težav pa so se tudi za kasneje dogovorili, kdo bo kdaj pazil na to zlato dete. Vsi prisotni so si izborili čas, ko se bodo lahko družili z otrokom. Tudi po tem, ko so se zedinili, je poleg *Device* pri otroku skoraj vedno bil vsaj še kdo.

Dnevi so tekli, in tako je minil čas, ko bi Luna napravil približno pol svoje poti okrog Zemlje, ko je po dolgi poti domov prišel *Feniks*. Že spotoma je izvedel za najdenega otroka ter napol radoveden, napol pa tudi jezen, da se je to zgodilo v času njegove odsotnosti, prihitel k *Devici*. Tja je prihajal z zanimanjem na obrazu, v trenutku pa, ko je zagledal zlatega otroka, je obnemel. Le strmél je vanj in se kar ni mogel načuditi njegovi lepoti, svetlosti in sreči ki je krožila krog njega. Ko se je kasneje vrnil v ptičje kraljestvo, mu kar ni in ni hotel iti iz misli. Hitel je k svojemu kralju *Orlu*, ter mu povedal za zlato dete. *Orel* je že prej prek svojih podanikov izvedel, da se zunaj meja njegovega kraljestva dogaja nekaj nenavadnega, zdaj pa je prvič dognal izvor tega. Tudi sam je začel premišljevati o *Soncu*, in ni se še dodobra zavedel, kam ga peljejo misli, ko je bil v sebi že odločen. Tako kakor skoraj v istem času *Feniks* je nenadoma zagledal, kaj si je bil napletel v svoji glavi. Tega otroka moram imeti! Ni mi mogoče srečno živeti brez tega širokega nasmeha v bližini.



V teh dneh pa je na drugem koncu neba mali zlati deček začel raziskovati vesoljstvo ter se potepati po nebu. Celotno stvarstvo mu je predstavljalo dom in povsod je bil dobrodošel. Rad je tekal čez nebesne travnike , se kopal v potokih ter se vse dni podil naokoli. Izmed vsega pa ga je še najbolj pritegnila *Tehtnica*, vedno jo je gledal, kako je narejena. Včasih ga je celo ogovorila, in takrat je mali deček budno poslušal njene zgodbe. Pa vendar se je še vedno vsak večer vrnil domov k *Devici*, ki ga je še dolgo po tem, ko je zaspal, gledala z nežnimi očmi. Nikomur se ni niti sanjalo, kaj se za tega dečka pripravlja tam daleč na jugu.

V času Sončevega potepanja po nebu Luna še nebi zaključila kroga svoje poti, ko je pričel še en večer, enak vsem prejšnjim. Ko se je celotno nebo odpravilo k počitku in je devica malo zlato dete skrbno zavila v odejo ter ga privila k sebi, se je *Feniks* že odpravljajal od doma. Sredi noči se je priplazil in s kremplji zgrabil otroka, nato pa z njim odletel v temo ptičjega kraljestva. Prišlo je jutro in vse je s prikrito skrbjo navdajala tišina in praznina, ki je nenadoma nastala. Tako so se navadili na otroški smeh, da se jim je prostor zazdel pust in prazen. Pa vendar niso takoj odkrili, kaj sploh manjka. Nenadoma pa je tišino pretrgal presunljiv krik *device*, ki je ugotovila, da so ji vzeli otroka.



V trenutku, ko so opazili, kaj se je bilo zgodilo, so odhiteli vsi, kar jih je hoditi znalo, po *Sonce*. Tudi njim se je otrok v nekaj preteklih dneh, ko je razsvetljeval vesoljstvo in njihova srca, močno prikupil. Nihče kar ni mogel gledati, kako velika ptičja krila zastirajo njegovo svetlobo ter kako tema požira njegove žarke, ki se spreminjajo v drobne ledene kristalčke. Teh je bilo v okolici ptičje trdnjave vse več.



Praznina in tema, v kateri se je utapljalo Sonce

Nihče pa ni mogel gledati niti *devičinih* solz, ko je izgubila ljubljenega ter tako željenega otroka. Jokala je od trenutka, ko se je prebudila, pa deteta ni našla ob sebi, ter nato še dolge dni, da je pod njenimi nogami nastala prava reka, ki se je divje bučala proti obzorju. Zaradi hladu vesoljstva je reka v trenutku zamrznila v še živi podobi, da je izgledalo, kakor da bi nekdo kapljice posul po nebu. Veliko kasneje so se na nekem kamenčku pojavile drobcene mušice, ki same sebe imenujejo ljudje, in opazovali tudi to reko žalosti. Vsakdo si jo je razlagal malce po svoje. Nekateri so dejali, da je to kot ogromna cesta na nebu, drugi so trdili, da je to slama, ki jo je med svojim begom izgubil armenski tat, še najbližje pa so bili tisti, ki so menili, da so to prebivališča osamljenih duš, ki so tako kaznovana za napake v svojem življenju. Reka bi utopila celotno stvarstvo, ko bi ne bila zamrznila.



Zamrznjena reka, ki divja čez nebo

Tako pa ni prišla niti do kraljestva ptic, ki je še imelo vse svoje oči oprte v svetlobo, prihajajočo iz njihove sredine. Med vsem občudovanju bogatega plena pa jih nenadoma zmoti sporočilo *Goloba*, ki je bil določen za stražo. Nasprotnik se bliža! Nebo hoče imeti *Sonce* nazaj! Ptice sedejo k posvetu. Na čelu *Orel*, okoli mize pa se posedejo njegovi podaniki. Nenadoma potrka na vrata ptičjega kraljestva. Prestrašeni, da jih pred vrati čakajo vsi nebeščani, sprva nočejo odpreti. Toda kmalu ugotovijo, da tam stoji le *Škorpion*. Ta *Sonca* še ni videl in ko je slišal, da so ga dobile ptice, je odhitel h njimi. Tudi on si je želel imeti zlatega dečka. Ptice ga sprva niso hotele sprejeti v svoje vrste, nenadoma pa orel pride do odlične rešitve. »Glej, velik hrbet imaš in z lahkoto boš zakril otroka. Tudi močan strupen rep imaš in ne bo ti ga težko braniti. Ti pazi na *Sonce*, medtem ko bomo mi enkrat za vselej ostale pregnali z neba!«. In tako je bilo. Celotno ptičje kraljestvo je bilo sklicano pred glavno palačo, *Škorpion* pa se je z plenom umaknil nekoliko dlje v temo.

Ptičji kralj je postajal nekam nervozen. Videl je še zadnjo, *Muho*, kako je pod *kentavrovimi* kopiti hitela pticam na pomoč, toda pred njo je videl bližajočega se *Strelca*, ki je vodil nebeščane k *Soncu*. Nenadoma se je *Orel* dvignil v zrak in v trenutku zapustil prizorišče. Prva strelčeva *puščica* pa je šinila za njim in ga dobila ravno ko je prihitel do *poletnega trikotnika*. *Strelec* je s tem prišel v bitko, *Orel* pa je s svojim pobegom med pticami sprožil popolno zmedo. Nenadoma so bežale vse ptice ter si poizkušale prisvojiti čim več nagrabljenega bogastva. *Žerjav* je v kremplje dobil cel zamrznjen sončni žarek in z njim skušal odleteti na drug konec neba. *Pav* in *Tukan* sta se branila *Indijanca*, med njunim perjem pa se je skrivala *Rajska ptica*. Kljub začetnemu preplahu so se ptice uprle nasprotnikovem vdoru. 6 dni so se borili!



Orel, ki ga je ravno zadela puščica, labod hiti na pomoč, kentaver potepta muho, orion...



Pav napada indijanca, za njim se skriva rajska ptica

Ko pa se nebeščani končno približajo gradu pic, *Strelec* opazi, da svetloba ne izhaja več od tod. Prestrašen, da ni *Sonce* slučajno že ugasnilo, se uzre drugod po nebu. Nenadoma pa daleč proč opazi šibak žarek. Ko sledi njegovemu izvoru, najde *Škorpion*a, kako še vedno vestno vrši svojo nalogo in pazi na otroka. Z napetim lokom se mu približa, *Škorpion* pa ga opazi ter zamahne proti njem s svojim strupenim repom. *Kentaver* hiti *Strelcu* na pomoč, mori ga le *Muha*, ki mu še vedno vztrajno brenči pod kopiti. *Škorpion* ima svoj oster rep že tik pred *strelčevim* vratom, ko pa se nenadoma zasliši žgolenje *Rajske ptice*. Vse obstane, skorajda zamrzne v trenutku, ter prisluhne. *Škorpion* sredi zamaha, *Kentaver* s sulico nad glavo, *Strelec* z napetim lokom. Še celo za *Orla* bi lahko rekli, da je za trenutek zaustavil svoje večno padanje z neba. Tudi *Devica* se je iz drugega konca ozrla za zvokom ter videla svojega zlatega otroka, živega in zdravega, kako se skriva za *Škorpionom*. Rajska pesem naenkrat utihne, toda preden bi se utegnilo nadaljevati karkoli od prej, pridrvi *Kozorog* in se zaleti v *Škorpion*a. Tega spodnese na tla, *Sonce* pa tako dobi prosto pot nazaj k nebeščanom.«



Strelec ima lok že napet, toda tudi škorpion je že sredi zamaha, ko se zasliši pešem rajske ptice



Ponavadi tako živahni otroci so ves čas mirno sedeli ter z napetimi izrazi na drobnih obrazkih poslušali zgodbo.

Starec jih pogleda, se jim nasmehne, nato pa se z istim nasmehom zazre proti jugu ter opiše še končen razplet zgodbe.



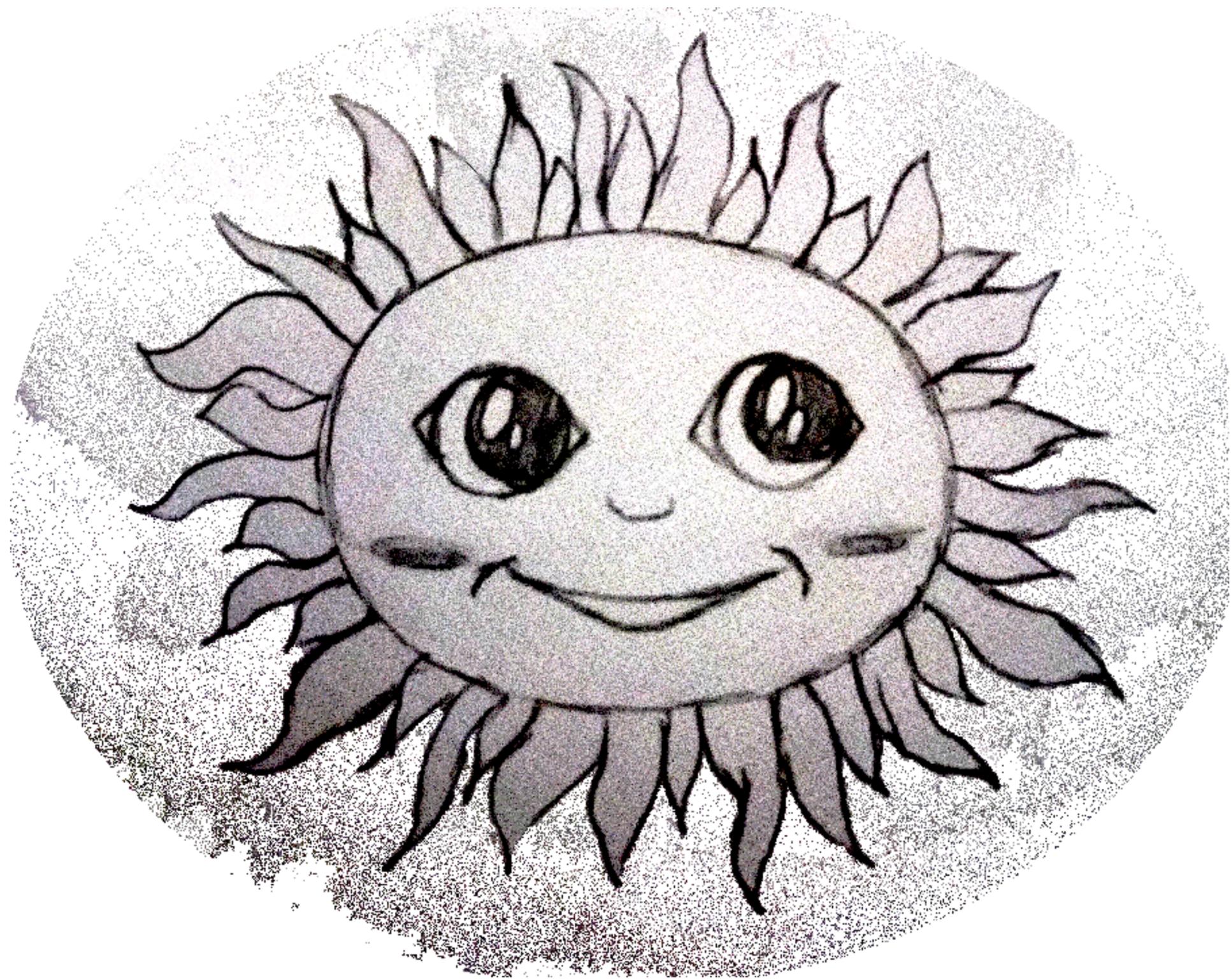
»Ptičje kraljestvo je bilo razsuto, po tem, ko je pobegnil *Orel*, so se razbežali vsi njegovi podaniki. Pa vendar si je skoraj vsakdo utegnil vzeti kakšen zaklad, s katerim je poletel v dalnja vesoljstva. *Sonce* so v varstvo dobili drugi nebeščani, ki so se med seboj izmenjevali. Še danes vidimo, kako vsako leto prve pol lune nanj pazi *Devica*, nato se slab mesec dni potepa po nebu ter najraje posluša zgodbe *Tehtnice*, nazadnje pa se stemni in za teden dni ostane skrito pod *Škorpijonom*. Ta čas je za vesoljstvo najhujši, saj vedno vsi trepetajo, ali jim ga bo le uspelo vrniti. Celotno nebo se stemni in zavije v molk, le tam na jugu se vsako leto bije 7 dnevna bitka.

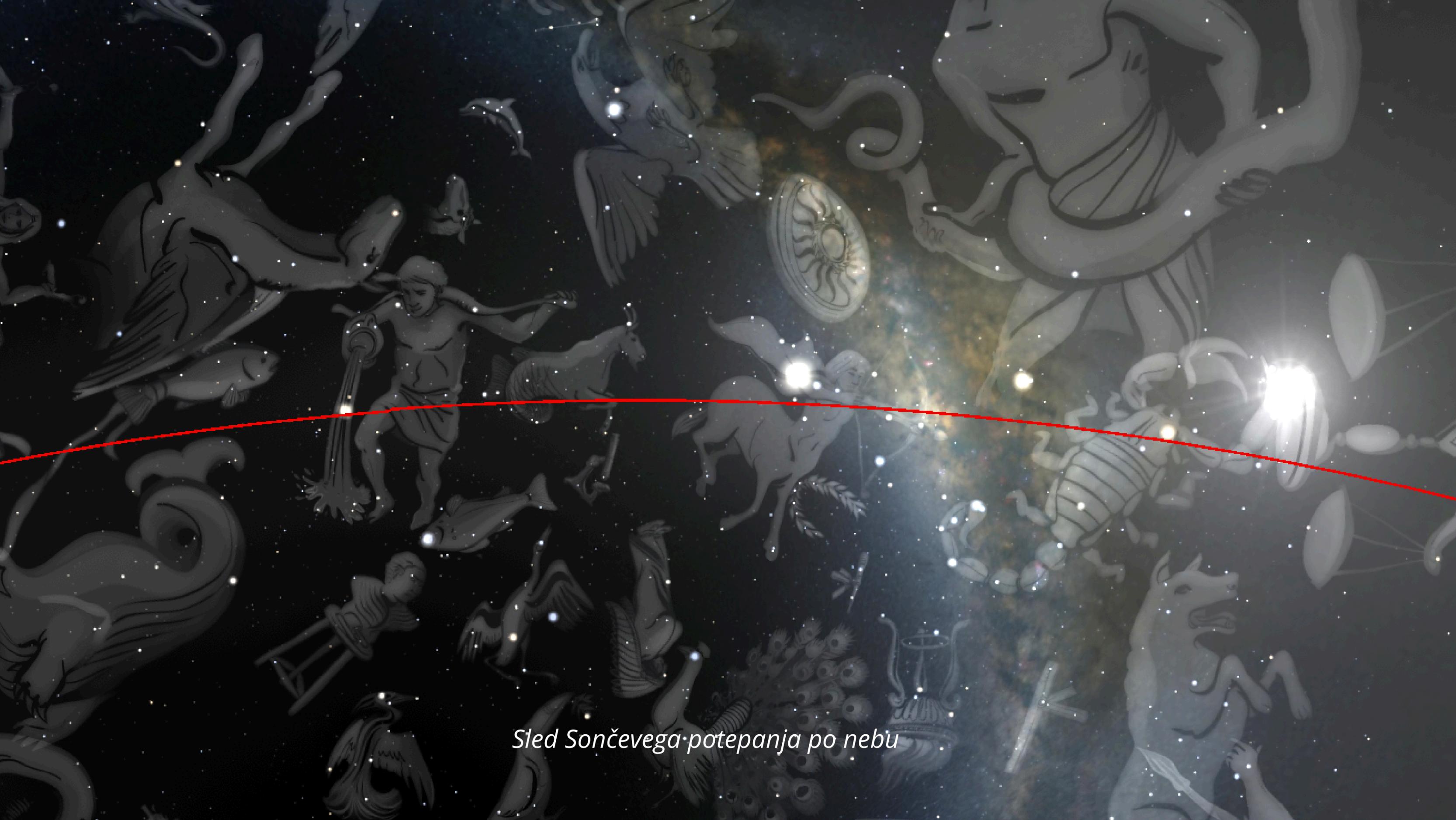
Pa vendar že tisočletja vedno zmaguje ista stran, *Sonce* vedno nadaljuje svojo pot v druga ozvezdja, med druge nebeščane ter tako z vsemi deli svojo veselje. Še vedno lahko vidite *Orla*, kako pada svoj večni padec z neba, ter *Žerjava*, ki beži z plenom. Tiste mušice doli na zemlji so same z celotnim svojim kamenčkom plod naše zgodbe, pa vendar je tudi izmed njih večina opazila napeti trenutek bitke, ki se riše na nebu, medtem ko ptica začne s svojo rajsko pesmijo. Gledajo dogajanje in se sprašujejo, kaj se gremo mi nebeščani. Ne vedo, da je to bitka za istega otroka, ki so ga tudi oni sami častili kot boga. Ne vedo niti tega, da je to tista bitka, s katero jim je bil že v zibelko položen nemir, iz katerega izhajajo vse sicer grozovite, a tako nepotrebne vojne, ki so se skozi vso zgodovino vršile na tistem kamenčku. Še vedno pa se kot boleč spomin ohranja ta zamrznjena nebesna reka, ob kateri sedimo. Naj zemljani še tako ugibajo, ta sled bo za zmeraj ostala v spomin na ljubezen do otroka.«



Pavu je med bitko uspelo ukrasti enega izmed zamrznjenih sončevih žarkov, NGC 6752, ki je zgoraj na sliki (posneto s teleskopom GoChile)







Sled Sončevega potepanja po nebu

Kakor je nenadoma začel, tako *Starec* tudi obmolkne. Zazre se v temo, to kretnjo pa ponovijo tudi vsi okoli njega zbrani otroci. Spet prisluhnejo oddaljenim supernovam, ki so odmevale v ozadju. *Starec* strese svojo sivo glavo, da se iz nje usuje srebrn zvezdni prah in pade do reke. Počasi si prižge pipo, ki mu je med pripovedovanjem ugasnila, in puhne dim v nebo. Mesec je že zašel. Po nebesne otroke pridejo njihove matere, jih stisnejo v tople objeme ter odpeljejo domov. Vse postaja čedalje tišje, pokrajina umiri. Že zdavnaj je potihnil zadnji otoški smeh, vesolje spet postane tiho kot bela pokrajina, in le kopice se kot srebrni biseri svetlikajo v zamrznjeni neskončnosti, ko starec še vedno sedi pred svojo že zdavnaj podrto hišo, polno zgodb, ter puha dim proti obzorju.



KONEC

Zgodba je bila napisana za natečaj GoChile: Zvezdnate ptice južnega neba.

Slike, ob katerih vir ni naveden, so posnetki iz Stellariuma ali pa lastne risbe, nekatere zgenerirane s pomočjo umetne inteligence.

Mojca in Meta Grudnik